

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus
practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos
sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

à casu LXXVI. usque ad Casum CII. inclus. Materiam de Beneficiis
Ecclesiasticis, de Sacramentis in genere, & in specie de Baptismo,
Confirmatione, Eucharistiâ, Pœnitentia & Indulgentiis

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1753

VD18 13475452-001

Casus LXXXIX. De Baptismo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39838

instituta, ut exorcizationes, benedictiones aquæ, vini, cereorum, vestium, Virginum, Abbatum &c. hæc omnia non causant gratiam ex opere operato, neque peccata venialia remittunt, nisi in quantum mediante impetratione Ecclesiæ causant in voluntate pios motus, qui proindè merentur gratiam vel remissionem venialium. *S. Tho. a. 3.*

CASUS LXXXIX.

De Baptismo.

BAptius Theologus interrogatur: 1. Quid sit Baptismus. 2. Quæ materia remota. 3. Quæ proxima, ubi de variis dubiis. 4. Quid de formâ, ejusque mutatione. 5. Quotuplex sit Baptismus. 6. Qualiter necessarius. 7. Quis sit Minister ordinarius, extraordinarius, & quis inter hos præferendus. 8. An liceat baptizare alienos Parochianos. 9. Quid de vagis & peregrinis. 10. An liceat Baptismum accipere vel petere ab hæretico saltem ex timore gravis mali. 11. An infantes, & amentes baptizari possint. 12. An infantes in utero matris, an mater teneatur admittere scissionem uteri, quid si mater moriatur. 13. Quid de abortivis. 14. Monstris. 15. An invitis parentibus baptizari possint infantes hæreticorum. 16. Infidelium. 17. Quid si infideles sint mancipia, vel bello capti, vel unus parentum consentiat, vel ideo petat, ut infans liberetur ab infestatione demonis.

M

monis.

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. III.

monis. 18. *Quid si infans per fas vel nefas iam sit à parentibus abstractus.* 19. *Quid si parentes sint mortui aut proles petat, vel sit in, periculo vita.* 20. *An aliquando Baptismus reiterandus, & qua requiratur dispositio in adulto rebaptizando.* 21. *Quid de infante baptizato ab obstetrice, vel heretico.* 22. *Quid de expositiis.* 23. *Quid de eo, qui multum angitur super valore sui Baptismi.* 24. *An dubius de Baptismo debeat abstinere ab alio Sacramento, & si sit Sacerdos, Religiosus, de novo ordinari, confirmari, Novitiatum servare, profiteri &c.* 25. *Quid si Parochus in confessione audiat se & alios invalidè baptizatos.* 26. *Quid de libro baptismali, & an puerpera semper debeat edicere patrem.* 27. *Quid si Parochus dicat, se nolle baptizare prolem, si sit illegitima.* 28. *Quale peccatum sit baptizare extra Ecclesiam.* 29. *Quid si mulier in via paritura petat tuum auxilium.* 30. *Quid si sub Missà audias periclitari infantem.* 31. *Quid circa obstetrices & matres, ne ad lectum suum assumant infantes.* 32. *Quid circa ritus.* 33. *Patrinos, quid si plures se ingerant non designati.* 34. *An cognatio contrahatur in Baptismo non solemn.* 35. *An liceat adhibere patrinum hereticum, vel gentilem, aut puero dare nomen ethnicum? Pro Resolut.*

I. QUÆR. I. *Quid sit Baptismus? Quando institutus? Quæ ejus materia, & forma.*

R. I. *Baptismus est Sacramentum hominem spiritualiter regenerans, seu remissivum peccati originalis per abluionem in aquâ naturali, sub hac vel æquivalente verborum formâ: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti. Amen.*

2. Est institutus à Christo probabiliùs ante passionem, quando fuit à Joanne baptizatus in Jordane. *S. Tho. q. 66. a. 2.* Quia tunc aquæ à Sanctis Patribus dicuntur sanctificatæ, & Apostoli ante passionem baptizabant auctoritate Christi; non fuit tamen obligatio suscipiendi Baptismum, nisi post passionem, Evangelio sufficienter promulgato.

3. Materia remota est aqua naturalis. *Trid. Sess. 7. de Bapt.* Aqua certò naturalis est certò sufficiens; velut aqua maris, fontis, paludis, pruinæ, vaporum in hyeme ex parietibus & ollis igne supposito exsudantium, aqua è luto expressa, è nive, grandine, glacie, resoluta, licèt accidentaliter sapor, odor, color mutatus sit. Materia certò insufficientis est quilibet liquor specie distinctus ab aquâ naturali, ut vinum, saliva, urina, lac, nix, &c. Materia dubia est quilibet liquor, qui tantùm dubiè aut probabiliter est aqua naturalis, ut aqua rosacea, è vino extracta, sudans ex arboribus, &c. Materia proxima est ablutio, quæ fit vel trahendo corpus per aquam, vel aquam fundendo in corpus; alicubi fit ter, alibi semel, in quo servanda est consuetudo Diœcesis, quam transgredi est veniale, *Scot. Dicast. d. 1. de Bapt. nu. 43.* quia non est mutatio notabilis; uti aquâ non benedictâ in Baptismo non solemnè licitum est: in solemnè juxta *Sennyei* est solum veniale, juxta *La Croix n. 263.* mortale, quia id prohibetur *Clement. unic. de Baptismo.* Adhibere aquam valdè impuram sine necessitate videtur esse gravis irreverentia. Aqua calida meritò adhibetur, si periculum sit, ne frigus noceat infanti. Ablutio certò est sufficiens, si fiat in principali parte

corporis, v. g. capite, pectore, scapulis, &c. incerta est, si fiat in parte minùs principali, v. g. in digito, pede, aut in utero matris; vel si aqua non fluat per corpus; si nix priùs resolvatur in corpore baptizandi; si baptizans baptizandum subjiciat canali, ex quo aqua fluit; si infans adhuc sit involutus secundinis, talis ablutio in solâ necessitate facienda est, & ex post repetenda sub conditione. Certò insufficiens est, si nulla pars corporis immediatè tangatur; si solæ vestes vel lintea abluantur; si baptizandus in aquam profiliat, & alter verba pronuntiet; quia tunc seipsum potiùs abluit, quàm abluatur à pronuntiante verba; si quis infantem projiciat in aquas, pronuntietque formam, valet Baptismus, quia est vera immersio, & forma est debità applicata materiz; id tamen probabiliter non licet, etiamsi infans esset moriturus absque Baptismo; quia videtur esse directà occisio innocentis, & non sunt facienda mala, ut eveniant bona, *Sot. Suar. Gob. Dian. & certum esse dicit Palaopunct, 4. n. 12. Mezg. ar. 2. num. 14.*

4. Valet omnis forma habens eundem sensum cum hac: *Ego te baptizo in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti, Amen.* Hinc valet forma Græcorum: *Baptizetur servus Dei Cajus in nomine Patris, Amen. in nomine Filii, Amen. &c.* Item valet, *In nomine Dei Patris, Dei Filii, vel, Christi Dei Filii, &c.* Item: *Ego Sacerdos, ego Petrus te abluo, &c. baptizo tuam dominationem, &c.* Certò insufficiens est: *In nominibus Patris, & Filii, &c.* quia significatur pluralitas Deorum. Item: *Baptizo te in nomine JESU Christi, Amen. In nomine DEI, vel, sanctissima Trinitatis. Aut; Baptizetur Petrus à*
Chri-

Christo, &c. Forma est dubia, si omittatur *tò In*, vel *tò Et*, item *tò Ego* in aliquibus linguis, ut Germanicâ & Gallicâ. quod juxta *Gob. 11. 2. à n. 88.* vitiat formam, sicut & notabilis interruptio verborum, qualis non est, si unum vel alterum verbum interponatur, v. g. Parochus inceptâ formâ dicat: Tacete, & deinde pergat. Vide *Cas. præc. à n. 8.*

QUÆR II. Quotuplex sit Baptismus? R. 5.
Tria communiter asseruntur Baptismata, fluminis, flaminis, & sanguinis, de primo egi *quæst. præc. de reliquis accipe seqq.*

1. Baptismus *flaminis* est perfecta cordis contritio, aut perfecta in Deum charitas includens, saltem implicite, votum baptismi fluminis, hoc ipso, quod perfecte Deum amans paratus sit, quantum in se est, servare omnia Dei præcepta. Recte autem vocatur Baptismus Flaminis, quia perfecta illa charitas aut conversio est à sacro flamine, id est, à Spiritu Sancto animam sanctificante, & peccatorum remissionem tribuente juxta illud *Matt. 3. ipse baptizabit vos Spiritu Sancto.*

2. Baptismus *Sanguinis* idem est quod martyrium: de eo dicitur *Marci 18. Potestis bibere calicem &c. Aut Baptismo, quo Ego baptizor. baptizari*: Definitur autem; perpassio mortis vel cruciatûs lethalis pro vera fide vel virtute, in cuius odium infertur. Dicitur. 1. *Perpassio*, quia solum mortis desiderium non facit martyres. Dicitur 2. *Vel cruciatûs lethalis*, id est, ex quo via naturali & ordinaria mors sequeretur; etsi martyr dolorem non sentiat, aut mors reverà non sequatur, eo quod à Deo impediatur; unde S. Johannes Evangelista in ferventis olei dolium missus,

& tres pueri in fornacem ignis injecti, sunt verè martyres, licet inde non sint mortui. Dicitur 3. *Pro verâ fide*; hinc hæreticus pro defensione suæ sectæ mortem subiens non est martyr; imò nec tunc, si pro vero fidei articulo moriatur, quia caret fide supernaturali. Dicitur 4. *Vel virtute*; unde qui moriuntur pro defendenda castitate, aut juribus Ecclesiæ, aut ideo, quia jejunârunt, Missam audierunt, Sacramenta ministrârunt, vel receperunt &c. ab Ecclesiâ coluntur ut martyres. Dicitur 5. *in cuius odium infertur*, nam teste S. Aug. Serm. 2. in Psal. 34. *Martyrem non pœna sed causa facit: pœna enim communis latroni & Martyri... sed causa dispar.* Unde qui inferviunt peste infectis, etsi inde mortem contrahant, non sunt verè Martyres, quamvis plurimi apud Deum sint meriti; Dicitur 6. *Infertur.* intellige, martyre non resistente; hinc milites pugnantes contra Turcas, Martyres non sunt; quia se defendunt; quòd si victi depositis armis ex odio fidei occidantur, erunt martyres.

3. Effectus Martyrii est remissio omnis pœnæ, & culpæ; ad hoc tamen in ratione utentibus requiritur voluntas mortem acceptandi, saltem habitualis, aut, ut plures volunt, sufficit interpretativa, consistens in hoc, quòd quis Christianè vixerit, ideoque censeatur potius malle mori, quàm Christum negare: in peccatore adulto insuper requiritur dolor supernaturalis, sine quo nulla culpæ aut pœnæ fit remissio. Temerè se ingerere in Martyrium non licet; hoc enim esset Deum tentare, seipsum occidere, & tyrannum ad injustam necem provocare: Dixi: *temerè*; nam si adsit specialis Dei instinctus, qualis

fuit

fuit in S. Barbarâ aliisque sanctis, aut id exigat honor Dei, & proximi ædificatio, tunc utique erit actus charitatis excellentissimæ. *V. Cas. 33.*

num. 4.

QUÆR. III. An, & qualiter Baptismus sit necessarius. *R. 1.* Excepto unico casu Martyrii, Baptismus fluminis est omnibus hominibus ad salutem necessarius necessitare mediæ, & quidem pueris & amentibus re ipsa susceptus, adultis verò ratione utentibus vel in re vel in voto *Trid. sess. 7. c. 5. de Bapt.* Et quamvis olim Ecclesia permiserit differre Baptismum usque ad adultam ætatem, ut per actus fidei, Spei, humilitatis &c. se melius disponerent, quia tamen id erat periculosum, ideo Ecclesia ex post præcepit, ne Baptismus infantum differretur ultra triduum; Parentes, se cluso etiam mortis periculo, differentes ultra mensem, vel juxta *Sennyei* ultra 15. aut 20. dies, peccant mortaliter; quia universalis Ecclesiæ consuetudo & decreta multarum synodorum prohibent differre ultra triduum, vel quadriduum. Adultus tenetur non ex jure Ecclesiæ, quia huic ante Baptismum nondum est subiectus, sed ex jure naturæ, & Divino Baptismum suscipere, quamprimum commodè potest; si in re suscipere non possit, sufficit susceptus in voto, seu inclusus in contritione perfecta, quâ quis ex amore DEI paratus est servare omnia DEI præcepta, ideòque & suscipere Baptismum, si posset. *S. Tho. q. 68. a. 2.*

QUÆR. IV. Quid circa Ministrum Baptismi. *7.*

R. 1. Minister ordinarius est Parochus in suâ Parochia, Episcopus in sua Diœcesi, extrâ quam per se, baptizare non licet, quamvis in se non sit actus

jurisdictionis ; quia id specialiter est prohibitum à Dionysio Papâ,

2. Minister extraordinarius , & in necessitate est quilibet homo viator , sive mas , sive fœmina , sive fidelis , sive infidelis , modò habeat intentionem faciendi , quod facit Ecclesia Christi , & sit distinctus à persona baptizanda ; nemo enim se ipsum baptizare potest. Si tamen Pastor , Sacerdos , vel Diaconus sit præsens , & baptizare velit , sub mortali præferri debent ; nisi fortè verecundia , vel honestas Clericum baptizare prohibeat ; eò quòd v. g. puer necdum sit plenè natus ex utero ; ratio est , quia Pastor , Sacerdos , Diaconus sunt ministri ex officio , ut patet ex *Conc. Florent. de Sacram.* Quòd ad cæteros , scilicet Subdiaconum , virum , mulierem , &c. ordo tantùm servandus est ex congruentia , vel ad summum sub veniali ; præferre tamen sine causa fideli infidelem , vel hæreticum , videtur gravis irreverentia , *Vasq. Suar. Laym. &c.*

3. Sine licentia Parochi non licet Sacerdoti , etiam regulari extrà necessitatem baptizare ; quia est actus pascendi proprius Parocho ; & quamvis parvulus non baptizatus nec Parocho , nec ulli Ecclesiæ sit subjectus , subjecti tamen sunt ii , quibus parvulus per Baptismum aggregatur ; his autem alium aggregare est proprium Parochi. Absente Parocho , qui vices suas nulli commisit , potest quilibet Sacerdos baptizare solemniter ; imò in necessitate etiam Diaconus ; quia tunc habent licentiam præsumptam ab Ecclesia , quæ officium solemniter baptizandi Sacerdotibus , & Diaconis committere solet , non verò Subdiaconis , &c. Parochus Diaconus necdum Sacerdos potest jure

ordinario etiam solemniter baptizare. *Suar. Gob. tr. 2. n. 139.*

4. Peregrini, & vagi possunt eligere locum Baptismi, quem volunt, & sic habere praxin testantur *Barb. Sennyei*. Peregrina pariens in alieno pago potest facere prolem baptizari à Parocho loci, aut infantem mittere ad Parochum proprium, si vicinus sit; qui tamen non in aliena, sed in propria parœcia eum baptizare debet. *Pignat. tom. 7. conf. 41.*

5. Non licet Baptismum accipere à scismatico, minùs ab hæretico; quia hoc est communicare cum eo in sacris ritibus, & profiteri eum esse ordinarium talis Sacramenti ministrum, quod *Palao punct. 10. num. 12.* dicit esse mortale; licitum tamen est nomen baptizati ferre ad Prædicantem, ut inscribatur, si id jubeat Magistratus politicus; imò si timeantur gravia mala, eò quòd Magistratus urgeat sub gravi pœna, vel maritus hæreticus minetur verbera, rixas, odia, &c. potest permitti Baptismus fieri ab hæretico, si constet, eum debitam adhibere materiam & formam; in dubio sub conditione erit rebaptizandus, *Lugo disp. 14. de fide sect. 5.* vel juxta *Arsdekin* erit primò, & occultè baptizandus à Catholico, quamvis ex post sit rebaptizandus ab hæretico.

Major difficultas est, an non tantùm permitti possit Baptismus metu gravis mali, sed & peti ab hæretico? Negant *Verjuys tr. 6. a. 1. Pignat. conf. 41.* ubi refert declarâsse Clementem VIII. quòd non liceat petere extra necessitatem extremam à scismaticis, multò minùs ab hæreticis; quia est agnoscere Prædicantem tanquam ministrum Sacramenti; licebit tamen ex gravi metu deferre in-

fantem ad Prædicantem; quia id non tam est petere, quàm ex gravi causa Baptismum ab hæretico permittere; neque est Prædicantem agnoscere Ministrum ordinarium, sed solum sufficientem, quod verum est, essetque onus nimium grave pro Catholicis degentibus in terris hæreticorum, si potius deberent exilium, aut jacturam bonorum sustinere, quàm infantem ad Prædicantem deferre.

Si dicas: Ne quidem metu mortis licet à Prædicante accipere cœnam Calvinisticam, ergo nec Baptismum. R. N. C. Prædicans cœnam nec licitè nec validè administrat, & accipere cœnam foret externa confessio sectæ falsæ; quia omnes judicant talem à fide recessisse, quod non tenet de recipiente Baptismum; aliàs enim nec in extrema necessitate hunc à Prædicante accipere, vel petere liceret, quod nemo admittit. *V. cas. 14. n. 24.*

QUÆR. V. Quid circa subjectum Baptismi?

12. R. Subjectum capax Baptismi est omnis homo vivens ab Adamo descendens nondum baptizatus, unde resolves *seqq.*

1. De fide est contra Anabaptistas, infantes licitè & validè baptizari, *Trid. sess. 7. can. 12.* quia à prima conceptione obnoxii sunt peccato originali; ergo & capaces sunt Baptismi. Idem est de perpetuò amentibus, & à nativitate mutis simul & surdis, qui æquiparantur infantibus, *Can. qui 7. caus. 16. q. 6.* Si verò aliquando habuerunt ulum rationis, baptizari non possunt, nisi ante amentiam im-vel explicitè Baptismum petierint, *S. Tb. p. 3. q. 68. a. 12. Suar. Laym.* Ratio est, quia in ratione utentibus requiritur consensus, & intentio suscipiendi, ut dixi *Casu præc. n. 28.*

2. Infans in utero baptizari potest & debet, si sit periculum, & aqua per tubum, fistulam vel alio modo ad eum deferri possit; quia talis Baptismus est probabiliter validus; est enim homo vivens, *Chap. Bonac. Dian. Pign. tom. 1. consil. 153.* debet tamen aqua esse tepida, ne noceat matri, vel proli, & ab ipso baptizante applicari, ut dixi *cas. præc. num. 4.* Si dicas: Nondum natus ex Adam non potest renasci in Christo, *Can. qui in 115. dist. 4. de cons.* *¶.* Et si talis nondum sit perfectè natus ex Adam, vel ex utero, est tamen natus in utero, ex Adam descendens; si infans ex utero protendat caput, in eoque baptizetur, certò valet baptismus; si baptizetur in brachio, pede, &c. Baptismus est dubius, ideòque si infans supervivat, repetendus; an autem mater teneatur permittere secari uterum, ut puer baptizetur, disputant Theologi; negant plures, quia medium est incertum, periculum matris certum, affirmat *Rayn. c. 5.* quia mater tenetur etiam cum vitæ periculo proli in extrema necessitate spirituali constitutæ succurrere, si sit certa spes Baptismi; talem autem esse per scissionem, testatur iudicium, & experientia medicorum; quidquid sit, mater admittens scissionem faciet actum heroicæ charitatis; si verò renuat, non erit multum urgenda ob probabilitatem sententiæ oppositæ. Si mater vivente fœtu in partu moriatur, statim vocetur chyrurgus, qui cadaver aperiatur, vel id faciat animosior ex præsentibus; exigit id periculum animæ; neque hîc curanda contradictio cognatorum; interim os matris retineatur apertum, ne infans suffocetur.

3. Omnes abortus nati ex concubitu humano quomodocunque imperfecti, sunt baptizandi.

MO-

modò dent signum vitæ per motum; quia ex tali concubitu rarò nascitur aliud vivens, & plures medici docent, fœtum post tres vel quatuor dies à conceptione animari animâ rationali. Si abortus, vel monstrum habeat membra hominis gemina, & dubitetur, an sit unus vel duo homines, duplex Baptismus conferendus est, unus absolutè, alter sub conditione in eâ parte, in qua membra apparent imperfectiora, *Bonac. Laym. Casropalao p. 6. num. 4. & Ritua. Roman. de Bapt.* si infans præter naturam nascitur ex viro, uti Anno 1330. in Belgio ex dextero femore viri, eò quòd uxorem suam in puerperio ejulantem riserit, esse natum authenticè testatur *Loth. Theol. tr. 15. a. 1.* talis infans baptizandus erit, quamvis enim non descendat ex Adam generatione ordinariâ, ideòque nec originale peccatum habeat, indiget tamen Baptismo, ut accipiat gratiam sanctificantem, habitus virtutum supernaturales, & fiat membrum Ecclesiæ.

14. 4. In monstris magna cautio adhibenda est, & si non sit periculum in mora, Ordinarius, vel alius peritus consulendus, ut monet *Agenda Colon. edita 1720. de Bapt. n. 24.* Monstra nata ex homine mare & bruto fœminâ, sub conditione: *sies homo*, baptizanda sunt, etiam si homini multùm sint dissimilia; nata ex homine fœmina, & bruto mare, juxta plerosque baptizari nequeunt; quia ex sola fœmina humana defectu seminis homo nasci non potest; sed huic rationi non multùm esse fidentium, probant historiæ apud *Less. & Male spin. tr. 1. Flor. curios.* Ideoq; sub conditione baptizandum esse censeo; quia non est satis certum, quòd non sit homo; necessitas & spes salutis, excusant ab irreverentiâ.

QUAR

QUÆR. VI. An invitis parentibus liceat 15.
baptizare proles hæreticorum, vel infideli-
um?

R. 1. Licitè pabtizantur proles hæreticorum,
si id velint Superiores Ecclesiastici, *Gonet, Metzg.*
d. 26. a. 1. Verj. a. 13. quia sunt subditi Ecclesiæ,
& Catholicus baptizans impedit, ne sacrilegè bap-
tizet hæreticus, & adhibet sacros ritus; caven-
dum tamen, ne lædatur pax publica; unde rarò
expediat ejusmodi Baptismus, præsertim si proles
cum periculo perversionis sit reddenda paren-
tibus.

R. 2. Infantes infidelium, Judeorum, Gen- 16.
tilium, per se, invitis parentibus baptizari ne-
queunt, ut habet communis cum *S. Tho. q. 68.*
art. 10. cont. Scot. Gabr. Ledesma, &c. quia
parentibus fieret injuria ob jus naturale in
proles, quæ sunt aliquid patris, & Ecclesia id
prohibuit sub pœna suspensionis, teste *Pign. 10. 4.*
conf. 192.

Dices. 1. Judæo prolem occidere volenti vi eri-
pienda est, ergo etiam ut liberetur per Baptismum
à morte animæ.

2. Infideles prædicationem fidei impediens vi
cogi possunt, ergo etiam impediens Baptismum
infantùm.

3. Princeps potest parentibus invitis ob abusum
patriæ potestatis statuere tutores, qui possunt in-
vitis parentibus proles facere baptizari, de quo
Valent. diff. 4. q. 3. refert decisionem Pontificis;
ergo idem potest Princeps, qui est supremus
tutor.

4. Parentes non habent hujus proles abstra-
hendi à Baptismo, ergo eas baptizando non fit
injuria parentibus; nec obstat, quòd reddend-
di

di sint parentibus cum periculo perversionis ; nam duæ tertiæ infantum moriuntur ante usum rationis, teste Pontio ; item benè dispositis licet confertur Confirmatio , licet ex post sint in apostasiam lapsuri : ergo & Baptismus pueris pervertendis.

R. *Ad 1. N. C.* Occidere est contra justitiam naturalem, ad quam conservandam potestas sæcularis ordinata est : negligere Baptismum est contra virtutem supernaturalem, in quâ infidelis nec Ecclesiæ, nec Principi est subiectus, ut constat ex perpetua Ecclesiæ praxi, *S. Th. 2. 2. q. 10. a. 12.*

Ad 2. N. C. Ex Evangelio & praxi constat, Ecclesiam habere potestatem mittendi prædicatores Evangelii, non autem baptizandi infantes invitis parentibus ; & sicut hoc non potest cogere ad fidem vel Baptismum, sic nec eorum infantes invitis parentibus baptizare.

Ad 3. Potest Princeps invitis parentibus statuere tutores ad bona naturalia, non verò supernaturalia.

Ad 4. Parentes habent jus, ne illis invitis proles baptizetur citra necessitatem, vel saltem Ecclesia non habet jus sic baptizandi, ut constat ex praxi, & si esset licitum sic baptizare, hoc ipso esset necessarium, alioquin Ecclesia deficeret in necessariis, *Terill. in reg. q. 64. n. 55.* Confirmatio & Pœnitentia datur etiam apostaturis ; quia nemo est invitus, modò nunc sint dispositi.

17. *Dixi, per se ;* nam sæpè per accidens proles invitis parentibus infidelibus baptizari possunt,

Ut

Ut I. Si infideles sint mancipia hominis Christiani, aut bello capti; tunc enim proles non ad patrem, sed ad Dominum, vel ad capientem spectat.

2. Si unus ex parentibus consentiat; quia in favorem proles, & fidei, præferenda est justa voluntas consentientis voluntati alterius iniquè contradicentis, c. *Judei* 28. q. 1. *Gonet. Laym. c. 6. n. 10.* Si parentes ideo petant filios baptizari, ut liberentur ab infestatione dæmonum, uti petunt Mahumetani à Franciscanis, *Sylvest.* docet baptizari posse, quia tertia pars moritur ante annos discretionis, & faciliùs convertuntur, si ex post cognoscant se à Christianis baptizatos, & ideo liberatos à dæmone. Sed plerique contradicunt cum *Pign. conf.* 190. nisi excuset gravis metus; quia sunt reddendi parentibus certò educandi in Turcismo.

3. Infans justè, vel injustè à cura parentum abstractus, potest, & debet baptizari, si nulla prudens spes sit, quòd ad suos redire possit, *Suar. Conig., Gonet, Verj. art. 2.* quia tunc prævalet jus, quod habet infans ad Baptismum, & illi, quibus nunc subest, sunt loco parentum.

4. Infans per fas vel nefas à parentibus abstractus, & jam baptizatus non debet reddi; quia subjectus est Ecclesiæ, & reddi non potest sine periculo perversionis, & injuriâ Sacramenti, *Palao punct. 6. num. 8. Metzg. disp. 26. art. 1.*

5. Parentibus mortuis potest Princeps invitis tutoribus prolem facere baptizari, si tutores constituti sint à Principe, secùs, si à parentibus, *Sor. Vasq. Senn.* quia Princeps tutelæ per jus

jus civile introductæ derogare potest, non autem juri parentum quodad supernaturalia, in quibus nec ipsi nec Ecclesiæ infideles subiecti sunt.

6. Si proles post usum rationis Baptismum petat, debet baptizari; quia in hoc est sui juris; si dubitetur de pleno usu rationis, non est reddendus parentibus, sed asservandus, & instruendus, usque dum plenam rationem adeptus se resolvat, *Lugo Mor. l. 1. dub. 4. Suar. d. 25. s. 3.*

7. Possunt, & debent invitis parentibus filii infidelium baptizari in periculo mortis, saltem si sit exigua spes reconvalescentiæ; quia tunc non est periculum perversionis, & jus parentum non videtur se extendere ad filios cum tanto eorum præjudicio, *Suar. Palao supra.*

QUÆR. VII. An aliquando reiterari possit Baptismus?

20. 1. Potest & debet sub conditione reiterari, quotiescunque est prudens dubium de valore, & quidem quocunque loco, à quocunque laico, etiam sine patrinis, & aliis solemnitatibus, modo hæc antecedenter adhibita fuerint; quod si valor Baptismi est moraliter certus, nequit fieri rebaptizatio, etiam sub conditione sine gravissimo sacrilegio, & si fiat absolute, incurritur irregularitas; *c. qui in caus. 1. q. 7. Senn.* Rebaptizandus adultus debet se disponere per fidem, & dolorem de peccatis actualibus: probabiliter non tenetur confiteri, quia certus est se ante Baptismum non obligari ad confessionem, & Baptismus qui supervenit, est tantum dubius.

21. 2. Infans in necessitate baptizatus ab obstetrice satis instructâ, & fide dignâ, vel coram testibus

non potest sine peccato rebaptizari, sed solæ cæ-
 remoniæ supplendæ sunt, in infantis baptismo an-
 tecedenter omissæ. In partu tamen valde difficili,
 quia ob præcipitantiam, vel turbationem errores
 sæpissimè committi solent, Baptismum tunc col-
 latum, sub conditione repetere suadet *Agenda
 Colon. n. 31.* & exigit recta ratio.

3. Baptizati ab hæreticis, de quibus constat,
 quòd adhibere soleant debitam materiam & for-
 mam, rebaptizari non debent; quia non est pru-
 dens dubium de valore; debent tamen (idem est
 de quovis in necessitate baptizato) tunc in Eccle-
 sia suppleri ceremoniæ in infantibus omissæ; dico,
in infantibus; nam ex praxi Ecclesiæ in hæreticis
 adultis ad fidem conversis ceremoniæ non sup-
 plentur.

4. Infantes ex posititè probabiliùs sunt rebap- 22.
 tizandi, et amsi habeant schedam de Baptismo
 suscepto, nisi in ea forrè notetur Baptismus solem-
 nis, & Sacerdos baptizans, quia schedula ab ig-
 noto authore non facit moralem certitudinem de
 valore, & in tali casu ordinariè baptizat ipsa ma-
 ter, quæ forrè nunquam vidit, aut didicit bap-
 tizare, nec præ pudore alterius auxilium rogare au-
 sa fuit, aut si alius baptizavit, forsan præ turba-
 tione aliquid substantiale omisit, nec desuper exa-
 minari potest, *Plat. p. 5. num. 138. Dian. Metzg.
 disp. 24. a. 4.*

5. Si quis aliàs non scrupulosus multùm inqui- 23.
 etetur circa valorem sui Baptismi, hoc ipso rebap-
 tizari poterit; quia videtur grave dubium, & ex-
 emplis constat, ejusmodi agitato non fuisse bap-
 tizatos, *Gob. à n. 446. La Croix n. 313.*

N

6.

24. 6. Manens dubius de valore sui Baptismi debet abstinere ab aliis Sacramentis, usque dum Baptismum renovavit, ne hæc absque causa exponat periculo nullitatis; Sacerdos si velit perseverare in suo officio, debet etiam de novo suscipere Ordines saltem majores; si ante illud dubium jam plures absolverit, Missas erga stipendium legerit, ipse & pœnitentes tuti esse possunt, quia nullitas Baptismi non est certa, & in dubio præsumendum pro valore actûs, & ipsi sunt in possessione. Similiter Religiosus dubius de Baptismo debet de novo sub conditione baptizari, confirmari, ordinari; non tamen opus est renovare professionem, ut dixi *Cas. 63. n. 12.* minùs opus est novo novitiatu, quia jam satis probatus est.

25. 7. Si Parochus ex confessione obstetricis audiatur, se, & alios invalidè, aut etiam in nomine diaboli esse baptizatos; ante omnia eam inducat, ut fideliter specificet omnes taliter à se baptizatos; deinde, ut id fateatur extra confessionem, vel saltem Parocho det licentiam non baptizatos baptizandi: si metu infamiae, vel etiam extremi supplicii, eò quòd fortè sit suspecta de magia, prævideatur in manifestationem non concensura, & ipsa obligationem manifestandi probabiliter ignoret, potest dissimulari; quia monitio non erit profuturæ, sed nocituræ; deberet tamen tunc peti licentia eos saltem ignaros rebaptizandi; sic enim non erit periculum infamiae, & Baptismus valet, eò quòd quilibet fidelis censeatur habere habitualement vel virtuale intentionem suscipiendi Baptismum. Sed quid, si nec in hoc consentiat? & Non esse absolvendam; probabiliter tamen poterit Parochus se, & alios in confessione nominatos,

tos facere rebaptizari, saltem si id nesciant, & ex hoc confitenti, vel aliis nulla fiat suspicio, quòd Parochus utatur scientiâ confessionis; quia tunc probabiliter non frangitur sigillum. V. *Cas.* 100. num. 13.

QUÆR. VIII. Quid hîc circa varias obligationes Parochi?

R. 1. Parochus tenetur omnium baptizatorum, eorûmque parentum, & patrinatorum nomina, & cognomina cum annotatione anni, mensis, & diei in librum ad hoc specialiter deputatum inscribere, *Trid. sess. 24. de reform.* Dicit tamen *Gobat. append. 1.* Parochum non posse cogere puerperam, ut patrem manifestet, nisi jubeat Magistratus Ecclesiasticus, vel ita habeat consuetudo; rationem dat, quia mater non tenetur, imò quandoque nec licitè potest manifestare, si scilicet manifestatio causet scandalum, periculum, vel infamiam patri, qui fortè est consanguineus, maritatus, Ecclesiasticus, paratus privatim satisfacere, & sustentare prolem &c. Imò mater etiam à judice interrogata non tenebitur respondere, sed potest uti æquivocatione congruâ, si ex manifestatione sibi, vel patri immineat gravis infamia, vel damnum, nisi fortè adesset semiprobatio, vel ex aliis indiciis semiplenè constaret de patre. Si timeatur solùm levis infamia, mater Parocho patrem aperire tenebitur saltem privatim; quia ipsius officium est nomen patris notare in libro baptismali, ut constet de consanguinitate spiritali, & carnali in ordine ad contrahendum matrimonium, & ut sciatur, quis proli debeat alimenta; nominatio tamen mulieris non facit plenam fidem, ideòque Parochus non de-

bet scribere : *Natus Titio patre* ; sed : *Uti mater dicit , natus Titio patre* ; Sic nominatus , si alia indicia accedant , cogi potest ad alendam prolem , ita tamen , ut mater cogatur alere primo triennio.

27. 2. Quamvis Parochus protestetur se nolle baptizare prolem illegitimam , si tamen eam ex post baptizet , baptismus erit validus ; quia intentio baptizantis debet ferri in personam presentem , qualiscunque illa sit : quòd si Pastor absolute nolle presentem personam baptizare , nisi esset legitima , peccaret graviter , & baptismus esset nullus , vel dubius , si conditio sit incerta.
28. 3. Baptismus solemnus debet fieri in Ecclesia , *cap. cum un. de bapt.* baptizare enim extra eam est mortale , *Navar. Manual. c. 22. n. 7.* nisi excuset necessitas , v. g. obstetrix dicit infantem sine periculo ad Ecclesiam deferri non posse ; vel permittat privilegium , quale habent Principes , eorumque nepotes , & pronepotes , & juxta *Gobat.* omnes habentes jurisdictionem temporalem : attendenda tamen est consuetudo , quæ sæpè permittit , infantes Nobilium baptizari in sacello domestico.
29. 4. Si mulier sentiens in via dolores partus à te prætereunte petat obstetricem manum , si opera tua pro vitâ matris , aut pro vita , vel baptismo infantis est necessaria , & etiam profutura , teneris ex charitate , etiamsi sis Sacerdos , vel Religiosus ; si verò timeas , ne opera tua ob incertam fortè plus sit nocitura , quàm profutura , vel tempus permittat advocare mulierem , non teneris per te ipsum juvare.

5. Parochus nunquam differat Baptismum ; 30.
 sub Missâ audiens periclitari infantem, relictâ tantisper casulâ etiam post consecrationem currat ad infantem, & ex post Missam compleat ; meminerit se incurrere suspensionem, si suâ cunctatione fiat, ut quis sine Baptismo discedat. *c. quicumque dist. 4. de consecrat.*

6. Obstetricem non toleret, nisi Catholicam, 31.
 & approbatam, ac circa substantialia probè instructam, moneâtque, ut non baptizet, nisi in magna necessitate, ut adhibeat testes, ut procuret pueros maturè ferri ad Ecclesiam, ut moriente in partu matre curet ejus os manere apertum, inferendo aliquid intra dentes, ut sic infans vivere possit, & baptizari.

7 Moneat frequenter matres & nutrices, ne infantulos noctu secum in lecto habeant, aut saltem ita accommodent, ut non sit periculum suffocationis. *Agenda Col. agit pag. 294. de obstetricibus*

QUÆR. IX. Quid circa ritus, & patrilinos ?

R. 1. Ritus Baptismi consistunt in adhibitione 32.
 aquæ benedictæ, abrenuntiatione Sathanæ, signo crucis in fronte & pectore, exorcismis cum exsufflatione, unctioe chrisimatis in vertice baptizati : certum est, esse mortale has omnes, vel unam notabilem, v.g. unctioem chrisimatis extra necessitatem omittere, colligitur *ex Trid. sess. 7. c. 13. de Sacram. ceremoniæ ex causa omisæ debent ex post in Ecclesia suppleri.*

R. 2. Circa patrilinos tenenda sunt seqq. 1. 33.
 Patrilini dicuntur, qui infantem levant è fonte ; adhibentur in solo Baptismo solemnî, & ordinariè sunt unus & una ; sufficit tamen unus, vel una *Trid. Sess. 24. de reform. cap. 2. Adhibere ultra*

duos, vel duos ejusdem sexûs, vel omninò nullum, juxta communem est mortale. *Plar. hic nu. 145. La Croix lib. 6, part. 1. nu. 348. & 350.* & alii contra *Possev.* qui dicit esse veniale tantùm, nullum adhibere patrinum, si parentes velint ipsimet instruere prolem; item contra *Sanch. de matr. lib. 7. disp. 57. n. 6.* probabiliter dicentem, esse tantùm veniale, adhibere plures, quàm duos, vel duos ejusdem sexûs; eò quod antiqui Canonnes, quibus Tridentinum inhæret, non obligârunt sub gravi.

2. Officium Parochi est, monere patrinos de obligatione instruendi infantes in defectu parentum, item de cognatione spiritali, quam contrahunt, & orto inde impedimento matrimonii, de quo *V. Cas. 107. num. 12.* Intercedit autem hæc cognatio spiritalis inter patrinos, baptizatum & parentes baptizati, item inter baptizantem, baptizatum, & parentes ejus, non tamen inter patrinum & matrinam, quòd si patrini à parentibus non sint designati, nec in eorum defectu à Parocho, cognationem spirituaalem non contrahunt; quia de designatis tantùm loquitur Tridentinum. Si plures patrini à parentibus sint designati, aut se spontè ingerant, Pastoris erit unum & unam signo aliquo externo designare, quibus solis dein trader infantem, & velut patrinos inscribet; reliquos potest addere ut testes.

34. 3. In Baptismo non solemni solus baptizans contrahit cognationem spiritualem, non verò patrini; quia baptizans contrahit cognationem spirituaalem ratione Sacramenti, quod æquè valet in necessitate, quàm extrà; patrini autem contrahunt ratione cæremoniarum, quæ prò baptismo

solem-

solemni tantum sunt instituta. Baptizans propriam prolem in necessitate, impeditur à matrimonio contrahendo, non ab usu contracti; quia id nullibi est statutum, & statutum siquod fuit, est revocatum *per c. si vir de cognat. Spirit.* Nec semper verum est, quidquid dirimit matrimonium contrahendum, etiam impedit usum contracti; nisi quando jura id statuunt. *Consonat Agenda Colon. num. 12.*

4. A munere patrinorum excluduntur septen- 35.
nominiores, non baptizati, criminosi, ac publicè infames, hæretici, gentiles, &c. Admittere sinè gravi causâ gentilem, vel hæreticum est mortale; licitum tamen est Catholico esse patrinum infantis hæretici; quia hoc est spondere, quòd infantem in defectu parentum velit instruere in verâ fide; item prohibentur Monachi sive Religiosi esse patrini, *per c. placuit & c. non licet.* Monachos tamen excusari ex levissimâ causâ dicit *Senn.*

5. Non est quidem præceptum, ut infanti im- 36.
ponatur nomen alicujus Sancti, est tamen omninò conveniens, nec facilè admitti debet nomen ethnicum, *Catech. Rom. de Bapt.*

c. 14. num. 3.

